

Пропозиція
Міністерства молоді та спорту України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 49
Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо уточнення вимог до
фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність»

Ініціатори законопроекту:
народні депутати України Мазурашу Г. Г., Костюх А. В. та інші
(реєстраційний № 11470 від 09.08.2024)

до першого читання

1. Позиція до законопроекту:

Міністерство молоді та спорту України підтримує із зауваженнями проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (далі – проєкт Закону).

2. Обґрунтування позиції:

Проєктом Закону передбачається внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (далі – Закон) в частині надання права, як виняток, працювати тренерами (тренерами-викладачами) спортсменам рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище або які мають спортивне звання «Майстер спорту» і вище, за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

Надання такого права викликає суттєві застереження з декількох причин:

1) аналіз протоколів чемпіонатів України серед дорослих з багатьох видів спорту свідчить, що призерами змагань у багатьох різновидах змагальної діяльності (номерах програми, вправах, естафетах тощо) стають представники команд, які показують спортивний результат, що відповідає спортивному розряду кандидата у майстри спорту або першому розряду. Причому такі спортивні розряди є дійсними лише протягом двох років від дня їх присвоєння;

2) викликає сумніви трактування «спортсмени рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище». Якщо мається на увазі вікова ознака, то вищими за дорослих є лише змагання серед майстрів, тобто серед осіб, які є ветеранами або аматорами спорту. А якщо маються на увазі змагання за своїм значенням, то необхідно зазначити, що це міжнародний рівень змагань за умови їх включення до календарних планів відповідних міжнародних спортивних федерацій (організацій);

3) окрему увагу необхідно звернути на те, що тренер, а особливо тренер-викладач закладу фізичної культури і спорту, який працює з дітьми та



підлітками, має в обов'язковому порядку володіти елементарними базовими знаннями у галузі теорії та методики підготовки спортсменів, періодизації та індивідуалізації навчально-тренувального процесу, основами та структурою побудови річного і багаторічного циклів підготовки, знати фізіологічні особливості організму, особливо дитячого організму.

Зазвичай спортсмени рівня призерів чемпіонатів України не володіють такими навиками і не мають відповідного досвіду роботи. Допуск таких недосвідчених осіб до навчально-тренувального процесу може призвести передусім до нанесення шкоди здоров'ю.

На думку Мінмолодьспорту, такі особи мають щонайменше мати підтвердження щодо проходження курсів підвищення кваліфікації за відповідною спеціальністю в акредитованих закладах вищої освіти;

4) у проєкті Закону застосовується термін «сертифікат національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту», проте в статті 1 Закону відсутнє визначення цього терміну. Також не визначений механізм надання громадським об'єднанням такого сертифікату і повноваження громадського об'єднання щодо його компетентності для надання права займатися тренерською діяльністю.

Міністерство освіти і науки України листом від 15.08.2024 № 1/14757-24 пропонує також в абзаці першому статті 49 Закону виключити слово «перепідготовку», оскільки зазначене поняття за своїм змістом відображає особливості підготовки робітничих кадрів на рівні професійної (професійно-технічної) освіти і не стосується рівня фахової передвищої та вищої освіти. Проте термін «підготовка кадрів» означає також здобуття іншої спеціальності за тим же самим рівнем фахової передвищої, або вищої освіти. Крім того, звертається увага, що поняття «освітньо-кваліфікаційний рівень» є застарілим у сферах фахової передвищої та вищої освіти.

Т.в.о. Міністра
молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ